

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la evaluarea la jumătatea perioadei a Planului de acțiune privind uniunea piețelor de capital

[COM(2017) 292 final]

(2018/C 081/16)

Raportor: **Daniel MAREELS**

Sesizare	Comisia Europeană, 5.7.2017
Temei juridic	Articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială
Data adoptării în secțiune	5.10.2017
Data adoptării în sesiunea plenară	19.10.2017
Sesiunea plenară nr.	529
Rezultatul votului	136/0/3
(voturi pentru/voturi împotriva/abțineri)	

Preambul

Prezentul aviz face parte dintr-un pachet mai amplu de patru avize ale CESE privind viitorul economiei europene (consolidarea uniunii economice și monetare, politica economică în zona euro, uniunea piețelor de capital și viitorul finanțelor UE) ⁽¹⁾. Pachetul este prezentat în contextul procesului aferent Cărții albe privind viitorul Europei, lansat recent de către Comisia Europeană; el ia în considerare discursul președintelui Juncker privind starea Uniunii în 2017. În concordanță cu Rezoluția CESE privind viitorul Europei ⁽²⁾ și cu avizele sale anterioare privind finalizarea uniunii economice și monetare ⁽³⁾, acest pachet de avize subliniază că, în ceea ce privește guvernarea economică a UE, este nevoie de o viziune comună, care să depășească în mod clar măsurile și abordările tehnice, fiind, în primul rând, o chestiune de voință politică și de perspectivă comună.

1. Concluzii și recomandări

1.1. Întrucât uniunea piețelor de capital este esențială atât pentru continuarea și aprofundarea integrării europene și a progresului, cât și pentru fiecare stat membru în parte și în condițiile în care trebuie să se țină seama de contextul internațional în schimbare, CESE se pronunță în mod ferm în favoarea acestei uniuni și dorește să contribuie în mod ambițios la realizarea ei. În opinia Comitetului, este important să se depună toate eforturile pentru ca aceasta să aibă succes. Este important să se înregistreze progrese și rezultate în cel mai scurt timp, pentru a oferi economiei UE un nou impuls și dinamismul necesar.

1.2. CESE a sprijinit dintotdeauna din plin UEM și a solicitat în mod explicit aprofundarea și finalizarea sa. Astăzi, Comitetul își repetă solicitarea, pledând cu insistență pentru măsuri în beneficiul uniunii piețelor de capital. Împreună cu uniunea bancară, uniunea piețelor de capital trebuie să dea naștere unei uniuni financiare, iar realizarea acesteia din urmă trebuie să constituie o garanție pentru instituirea uniunii economice și monetare, fiind unul dintre pilonii ei. Primele reușite pentru constituirea UPC au devenit realitate; și pentru punerea în practică a uniunii bancare s-au făcut mai mulți pași, odată cu dezvoltarea primului și a celui de-al doilea pilon și cu propunerile pentru cel de-al treilea. În prezent, este important să se

⁽¹⁾ Pachetul include următoarele avize ale CESE: Politica economică a zonei euro pentru 2017 (aviz suplimentar) (a se vedea pagina 216 din prezentul Jurnal Oficial), Uniunea piețelor de capital: evaluare la jumătatea perioadei, Aprofundarea UEM până în 2025 (a se vedea pagina 124 din prezentul Jurnal Oficial) și Finanțele UE până în 2025 (a se vedea pagina 131 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽²⁾ Rezoluția CESE „Cartea albă a Comisiei privind viitorul Europei și alte aspecte”, 6 iulie 2017 (JO C 345, 13.10.2017, p. 11).

⁽³⁾ JO C 451, 16.12.2014, p. 10 și JO C 332, 8.10.2015, p. 8.

continue lucrările în cele două domenii și să se atingă în cel mai scurt timp posibil obiectivele finale.

1.3. Uniunea piețelor de capital poate avea o contribuție substanțială la consolidarea redresării economice, asigurând creșterea, investițiile și crearea de locuri de muncă, ceea ce este atât în beneficiul tuturor statelor membre luate individual, cât și pentru UE în ansamblu. În termeni structurali, extinderea și diversificarea surselor de finanțare aferentă UPC ar trebui să asigure o mai bună integrare. Acest lucru ar trebui să contribuie, la rândul său, la creșterea nivelului de stabilitate, de securitate și de reziliență economică și financiară. Persistența situației actuale de fragmentare nu reprezintă o opțiune, întrucât astfel am pierde multe oportunități.

1.4. La fel de important este ca, având în vedere diversele schimbări de forțe și de putere la nivel mondial și internațional care au loc în prezent, precum și, în proximitatea noastră, Brexitul, UE să adopte o atitudine fermă și să își consolideze poziția din punct de vedere economic. Europa ar trebui să învețe în acest sens din exemplul oferit de Statele Unite, a căror economie a dat dovadă de reziliență și dinamism după criză.

1.5. În opinia CESE, este clar că uniunea piețelor de capital nu reprezintă un exercițiu opțional, de care să profite numai unele state, ci, dimpotrivă, trebuie să devină o realitate în toate statele membre ale UE. Ea este o necesitate absolută. Trebuie să existe voință politică la nivel european și în statele membre pentru a depune toate eforturile necesare în acest scop și pentru a crea toate condițiile adecvate, care se impun. Rezultatul trebuie să fie o uniune a piețelor de capital care să susțină integrarea în întreaga Uniune, dar care, în același timp, să ia în considerare nevoile, necesitățile și ambițiile anumitor regiuni și zone. Este necesară o politică coerentă și consecventă în toate domeniile, iar inițiativele care nu corespund obiectivelor stabilite trebuie excluse.

1.6. CESE consideră că este extrem de important să se maximizeze șansele de succes ale uniunii piețelor de capital. În acest scop, se propune în mod explicit furnizarea instrumentelor necesare, care să poată determina și măsura angajamentul efectiv în favoarea uniunii piețelor de capital și progresul realizat în toate statele membre. Mai concret, Comitetul susține cu fermitate introducerea unui sistem de evaluare periodică a progreselor și punerii în aplicare a UPC în statele membre, bazată pe criterii calitative și cantitative, ale cărei rezultate să fie făcute publice. În caz de deficiențe, ar trebui prevăzute măsuri și acțiuni adecvate.

1.7. Succesul final al uniunii piețelor de capital va depinde de măsura în care elementele de bază puse la dispoziție sunt transpuse în realitate și de măsura în care piața unică este realmente creată și efectiv utilizată de către toate părțile interesate, în primul rând de către prestatorii de servicii financiare, întreprinderi, investitori și deponenți. În consecință, Comitetul salută prezenta evaluare rapidă la jumătatea perioadei și recomandă ca, în viitor, asemenea exerciții să aibă loc în mod regulat și să fie implicate în mod activ și îndeaproape și părțile interesate menționate anterior.

1.8. Următoarele etape în vederea instituirii bazelor pentru uniunea piețelor de capital presupun luarea unor decizii. În opinia Comitetului, trebuie considerate prioritare măsurile și acțiunile care creează cea mai mare convergență și care oferă statelor membre cea mai mică flexibilitate în a reglementa mai mult decât ceea ce este strict necesar. De asemenea, trebuie să se țină seama de abordarea REFIT, pentru a simplifica lucrurile, fără sarcini administrative inutile și cu costuri scăzute.

1.9. Conform documentului Comisiei, până în 2019 trebuie elaborate (încă) 38 de elemente de bază pentru uniunea piețelor de capital. Deși acest număr mare de măsuri care trebuie furnizate într-un timp scurt ridică probleme în privința abordării care trebuie adoptată, Comitetul consideră că este important ca bazele uniunii piețelor de capital să fie instituite în mod ireversibil, cât mai curând posibil.

1.10. În acest sens, CESE insistă, în special, să se acorde atenția cuvenită finanțării IMM-urilor, pentru care finanțarea bancară rămâne un aspect extrem de important. Pe lângă măsurile puse deja în practică în favoarea lor, prevăzute în planul de acțiune original (printre care se numără securitizările STS și directiva privind prospectul), ar trebui depuse eforturi pentru a dezvolta toate inițiativele propuse în prezenta comunicare, menite să îmbunătățească și mai mult situația IMM-urilor. În plus, ar trebui dezvoltate și încurajate și alte căi pentru IMM-uri, cum ar fi finanțarea alternativă și promovarea altor instrumente de politică.

1.11. Mai mult, CESE salută accentul pus pe consolidarea investițiilor durabile și pe rolul de frunte pe care ar trebui să-l joace UE în acest domeniu. Comitetul sprijină ideea de a se ține seama de aspectele legate de durabilitate în cadrul viitoarelor revizuiți ale legislației financiare (acțiunea prioritară 6).

1.12. În cele din urmă, Comitetul își exprimă satisfacția cu privire la faptul că supravegherea va fi o parte esențială a eforturilor pentru dezvoltarea uniunii piețelor de capital. Supravegherea la nivel european trebuie să joace un rol esențial, atât în ceea ce privește securitatea și stabilitatea, cât și în ceea ce privește realizarea obiectivului de integrare a pieței și de eliminare a obstacolelor și inegalităților de pe piața unică.

2. Context

2.1. De la începutul mandatului, Comisia Juncker a considerat stimularea creșterii, a investițiilor și a creării de locuri de muncă drept una din prioritățile sale absolute. În vederea realizării acestui obiectiv, s-au adoptat de la început măsuri pentru elaborarea unui „*plan de investiții pentru Europa*”, care cuprinde mai multe părți.

2.2. Planul prevede, printre altele, realizarea unei uniuni a piețelor de capital; el a fost lansat la sfârșitul lunii septembrie 2015, odată cu publicarea de către Comisie a „Planului de acțiune privind edificarea unei Uniuni a piețelor de capital”⁽⁴⁾. În acest plan de acțiune sunt furnizate elementele de bază pentru constituirea, până în 2019, a unei uniuni a piețelor de capital pe deplin funcționale și integrate, care să cuprindă toate statele membre.

2.3. După o perioadă de mai puțin de un an, Consiliul European solicita deja „progrese rapide și ferme” ale planului, pentru „asigurarea unui acces mai ușor la finanțare pentru întreprinderi și sprijinirea investițiilor în economia reală prin înregistrarea de progrese în ceea ce privește agenda uniunii piețelor de capital”⁽⁵⁾. La scurt timp, Comisia a adoptat o comunicare în care se solicita, de asemenea, accelerarea reformelor⁽⁶⁾.

2.4. În plus, au apărut recent o serie de noi provocări pentru integrarea financiară, cum ar fi părăsirea iminentă a UE de către cel mai mare centru financiar (Brexit).

2.5. Această situație a dus recent⁽⁷⁾ la publicarea de către Comisie a „Comunicării referitoare la evaluarea la jumătatea perioadei a Planului de acțiune privind uniunea piețelor de capital”⁽⁸⁾. În evaluarea la jumătatea perioadei, pe lângă (a) prezentarea unei situații privind punerea în aplicare a planului de acțiune inițial și (b) anunțarea unei serii de noi inițiative legislative, care sunt strâns legate de unele măsuri încă în curs, (c) se anunță o serie de noi acțiuni prioritare.

2.5.1. Prin evaluarea la jumătatea perioadei, se dorește să se găsească un răspuns mai precis la provocările apărute, aflate în continuă schimbare, ținându-se cont și de rezultatele consultării publice care a avut loc în primăvara anului 2017.

2.5.2. Dintre măsurile prevăzute în planul inițial⁽³⁾, la nivelul Comisiei au fost puse în aplicare mai mult de jumătate (20), conform calendarului inițial. Propunerile înaintate vizează, printre altele, dezvoltarea piețelor de capital de risc, facilitarea accesului întreprinderilor la piețele publice și reducerea costurilor aferente – prin revizuirea normelor privind prospectele, eliminarea tratamentului fiscal preferențial al finanțării prin îndatorare, în detrimentul celei prin capitaluri proprii, promovarea unei piețe sigure și lichide pentru securitizare și acordarea oportunității de a se restructura sau a unei a doua șanse, în caz de faliment, antreprenorilor onești.

2.5.3. Cu privire la programul în curs⁽¹⁰⁾, Comisia dorește să lanseze, printre altele, *trei propuneri legislative*, considerate drept pietre de temelie pentru realizarea uniunii piețelor de capital. Este vorba de o propunere privind un produs paneuropean de pensii personale (PEPP) (publicată la 29 iunie 2017), o propunere care stabilește norme privind conflictul de legi aplicabile efectelor asupra terților ale tranzacțiilor cu titluri de valoare și creanțe (al 4-lea trimestru al anului 2017) și o propunere pentru un cadru UE pentru obligațiuni garantate (primul trimestru din 2018).

⁽⁴⁾ COM(2015) 468 final.

⁽⁵⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/06/28-euco-conclusions/>

⁽⁶⁾ COM(2016) 601 final.

⁽⁷⁾ La 8 iunie 2017.

⁽⁸⁾ COM(2017) 292 final.

⁽⁹⁾ COM(2017) 292 final, punctul 2.

⁽¹⁰⁾ Ibidem, nota de subsol 9.

2.5.4. Pentru a răspunde diverselor provocări, sunt lansate nouă acțiuni prioritare noi ⁽¹¹⁾ în vederea consolidării uniunii piețelor de capital:

- mai multe competențe pentru Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA), pentru a promova eficacitatea supravegherii consecvente în întreaga UE și în afara acesteia;
- un mediu de reglementare mai proporțional pentru cotarea IMM-urilor pe piețele publice;
- revizuirea tratamentului prudențial al firmelor de investiții;
- evaluarea unui posibil cadru european al licențelor și pașapoartelor pentru activitățile de tehnologie financiară;
- măsuri în vederea sprijinirii piețelor secundare pentru creditele neperformante și evaluarea eventualelor inițiative legislative în vederea consolidării capacității creditorilor preferențiali de a recupera valoarea investită din creditele garantate acordate întreprinderilor și întreprinzătorilor;
- adoptarea de măsuri în urma recomandărilor grupului de experți la nivel înalt privind finanțarea sustenabilă;
- facilitarea distribuției transfrontaliere și a supravegherii OPCVM-urilor și a fondurilor de investiții alternative (FIA);
- furnizarea de orientări referitoare la normele UE existente privind tratamentul investițiilor transfrontaliere din UE și un cadru adecvat pentru soluționarea amiabilă a litigiilor în materie de investiții;
- o strategie cuprinzătoare a UE pentru analizarea măsurilor care pot fi luate pentru sprijinirea dezvoltării piețelor de capital locale și regionale.

2.6. Obiectivul este de a avea în continuare o contribuție decisivă și durabilă, pentru ca, până în 2019, să se pună bazele uniunii piețelor de capital. Acest obiectiv se va reflecta în programul de lucru al Comisiei pentru 2018.

3. Observații și comentarii

3.1. De la început, Comitetul își reafirmă ⁽¹²⁾ sprijinul de principiu și avizul anterior în favoarea uniunii piețelor de capital, a cărei realizare este indispensabilă pentru continuarea integrării financiare și economice în cadrul Uniunii. Trebuie neapărat să se profite de avântul actual, cu atât mai mult cu cât acum, la nivel global, au loc o serie de schimbări de forțe și de putere între est și vest. UE trebuie să aibă o poziție fermă.

3.2. Uniunea piețelor de capital reprezintă o parte esențială dintr-un program mai larg, care trebuie să contribuie la o mai mare creștere și la o sporire a investițiilor și a numărului de locuri de muncă. O relansare economică durabilă și sănătoasă trebuie să rămână o prioritate pe ordinea de zi și să facă în continuare obiectul tuturor eforturilor. Într-adevăr, este important să se consolideze redresarea economică și să se atragă și să se mențină un număr cât mai mare de persoane pe piața forței de muncă.

3.3. În plus, uniunea piețelor de capital trebuie să permită, într-un mediu mai unificat, o mai mare mobilizare de capital în Europa și o canalizare a acestuia către toate întreprinderile și către proiecte de infrastructură și de asigurare a durabilității pe termen lung. Extinderea și diversificarea surselor de finanțare care constituie obiectivul UPC și în cadrul căreia atât finanțarea bancară, cât și cea bazată pe piață își joacă pe deplin rolul, trebuie să facă economia mai dinamică și mai performantă. Modelul Statelor Unite, care după criză au dovedit că sunt mai reziliente, poate fi o sursă de inspirație în această privință, alături de alte inovații, precum, printre altele, acordarea unui rol mai substanțial furnizorilor de credite nebancale.

⁽¹¹⁾ COM(2017) 292 final, punctul 4.

⁽¹²⁾ JO C 133, 14.4.2016, p. 17.

3.4. În același timp, trebuie vizată convergența economică și socială, consolidând astfel stabilitatea economică și financiară în cadrul UE. Trebuie să prevaleze o abordare calitativă, caracterizată prin creștere și bunăstare sănătoase și durabile. Întreprinderile, investitorii și deponenții trebuie să poată beneficia și ei de uniunea piețelor de capital, însă, în același timp, nu trebuie să fie expuși prea multor riscuri din acest motiv.

3.5. De asemenea, pentru aprofundarea și finalizarea uniunii economice și monetare, uniunea piețelor de capital este de o importanță fundamentală și realizarea ei este indispensabilă⁽¹³⁾. Comitetul își reafirmă poziția și în această privință⁽¹⁴⁾. Alături de o uniune bancară deplină, uniunea piețelor de capital trebuie să ducă la o uniune financiară reală, care constituie unul dintre cei patru piloni⁽¹⁵⁾ fundamentali ai UEM⁽¹⁶⁾. Au fost deja realizați mai mulți pași în aceste domenii și este important ca eforturile să continue neabătut.

3.6. În plus, toate statele membre au de câștigat din uniunea piețelor de capital. Așa cum s-a mai afirmat recent, aceasta „mai prezintă un avantaj important (...), în special contribuția adusă la creșterea convergență dintre statele membre, care rezultă din îmbunătățirea circulației și a alocării fondurilor de economii la nivelul Uniunii”. Economii mai puțin competitive ar trebui astfel să fie în măsură să se alinieze mai rapid la economii mai performante⁽¹⁷⁾. În continuare se arată că „din această perspectivă, [...] Brexitul face ca punerea în aplicare efectivă a uniunii piețelor de capital și posibilitatea ca creșterea europeană să beneficieze de serviciile unui sistem financiar integrat să fie cu atât mai cruciale⁽¹⁸⁾”.

3.7. Această situație determină Comitetul să considere cât se poate de dezirabilă înregistrarea unor progrese rapide. El susține declarațiile Consiliului European din iunie 2016⁽¹⁹⁾ și alte declarații⁽²⁰⁾ în același sens.

3.8. Această evaluare rapidă⁽²¹⁾ la jumătatea perioadei a planului de acțiune urmărește să monitorizeze situația din practică și să permită luarea unor măsuri rapide. Comitetul salută acest lucru, având în vedere că permite să se ofere un răspuns mai ferm și mai bine direcționat la diversele provocări din viitor, care se prezintă într-un context politic și economic în continuă schimbare. De altfel, este de dorit ca în viitor să se efectueze în mod regulat astfel de evaluări intermediare. În opinia Comitetului, este necesară implicarea activă și îndeaproape a diverselor părți interesate. Acest lucru este cu atât mai important, cu cât succesul final al uniunii piețelor de capital va depinde de măsura în care elementele de bază puse la dispoziție sunt transpuse într-o realitate „adevărată” și piața unică este realmente creată și efectiv utilizată de către cel mai mare număr posibil de prestatori de servicii financiare, întreprinderi, investitori și deponenți.

3.9. Pentru realizarea uniunii piețelor de capital, trebuie să se acorde prioritate măsurilor care contribuie în cea mai mare măsură la convergență⁽²²⁾ și care oferă statelor membre cea mai mică flexibilitate în a reglementa mai mult decât ceea ce este strict necesar. Trebuie evitate diferențele în transpunerea legislației europene în cadrul legislației naționale, precum și diferențele în aplicarea lor concretă. De altfel, trebuie să se facă uz cât mai mult posibil de abordarea REFIT.

3.10. În opinia Comitetului, uniunea piețelor de capital nu poate reprezenta un exercițiu opțional, de care să beneficieze doar unele țări, ci dimpotrivă, ea trebuie să devină o realitate în toate statele membre ale UE. Ea este o necesitate absolută. În acest scop, este extrem de important să existe voință (politică) la nivel european și în fiecare dintre statele membre pentru a crea condițiile adecvate și a furniza stimulentele necesare care să transpună acest lucru în realitate și să-i permită să aibă un rezultat favorabil.

⁽¹³⁾ JO C 451, 16.12.2014, p. 10, punctul I.

⁽¹⁴⁾ A se vedea, de asemenea, avizul CESE pe tema „Aprofundarea UEM până în 2025” (a se vedea pagina 124 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽¹⁵⁾ Pe lângă acțiunile în vederea realizării unei uniuni financiare, se pune problema unei uniuni economice reale, a creării unei uniuni bugetare și a unei uniuni politice. Raportul celor cinci președinți, „Finalizarea uniunii economice și monetare a Europei”, iunie 2015.

⁽¹⁶⁾ A se vedea, de asemenea, „Finalizarea uniunii economice și monetare a Europei”, Raportul celor cinci președinți, iunie 2015.

⁽¹⁷⁾ Astfel, efectele asimetrice ale șocurilor economice pot fi mai bine absorbite.

⁽¹⁸⁾ A se vedea, între altele: Vítor Constâncio (vicepreședinte), Banca Centrală Europeană, Eficacitatea monetară și uniunea piețelor de capital, Malta, 6 aprilie 2017. <http://malta2017.eurofi.net/highlights-eurofi-high-level-seminar-2017/vitor-constancio-vice-president-european-central-bank/>

⁽¹⁹⁾ A se vedea punctul 2.3 din prezentul aviz.

⁽²⁰⁾ A se vedea nota de subsol 13.

⁽²¹⁾ Mai puțin de doi ani de la publicarea planului de acțiune.

⁽²²⁾ De exemplu, ori de câte ori este posibil, s-ar putea opta de preferință pentru regulamente, mai degrabă decât pentru directive.

3.11. Necesitatea absolută ca uniunea piețelor de capital să fie realizată în toate statele membre este un aspect incontestabil (a se vedea punctul 3.10 de mai sus). De aceea, este necesară furnizarea instrumentelor care să permită verificarea realizării efective a obiectivelor propuse și a progresului real în toate statele membre. În această perspectivă, Comitetul susține cu fermitate introducerea unui sistem de evaluare periodică a progreselor și punerii în aplicare a UPC în statele membre, bazată pe criterii atât calitative, cât și cantitative. Rezultatele acestora trebuie făcute publice. În caz de deficiențe, trebuie prevăzute măsuri și acțiuni adecvate.

3.12. Rezultatul trebuie să fie o uniune a piețelor de capital care să susțină integrarea în întreaga Uniune, dar care, în același timp, să ia în considerare nevoile, necesitățile și ambițiile existente ale fiecărui stat membru în parte, fără însă ca acest lucru să ducă la noi fragmentări sau compartimentări. În acest context, este clar că dezvoltarea piețelor de capital regionale este foarte importantă pentru anumite zone și pentru antreprenorii stabiliți în acestea (acțiunea prioritară 9). Aceasta poate ajuta și la stimularea comerțului și a serviciilor transfrontaliere, care sunt de regulă mai scumpe și mai dificile decât la nivel local.

3.13. Realizarea cu succes a UPC necesită o politică coerentă și consecventă la toate nivelurile. Este, de asemenea, important să se excludă inițiativele care nu corespund uniunii piețelor de capital și/sau sunt de natură să implice fragmentări, obstacole sau alte impedimente.

3.14. În prezent, lista completă din documentul Comisiei incluzând elementele de bază pentru uniunea piețelor de capital care (încă) trebuie furnizate până în 2019 ⁽²³⁾ cuprinde nu mai puțin de 38 de măsuri și acțiuni. Pentru a menține la nivel maxim șansele de succes amintite anterior, se poate pune întrebarea dacă nu trebuie să se întâmple prea multe lucruri într-un timp foarte scurt și dacă nu ar fi mai bine să ne concentrăm pe un număr limitat de priorități ⁽²⁴⁾. Indiferent de răspuns, în orice caz, este important să se ia măsuri cât mai orientate spre rezultat, în calendarul propus, și să se pună în mod ireversibil bazele uniunii de capital.

3.15. Astfel cum a indicat deja în avizul său inițial privind planul de acțiune, o preocupare majoră a Comitetului o reprezintă finanțarea IMM-urilor, care reprezintă forța motrice a economiei europene și sunt importante pentru crearea de locuri de muncă. După această evaluare la jumătatea perioadei, Comitetul încă are întrebări ⁽²⁵⁾ în legătură cu relevanța și eficiența uniunii piețelor de capital pentru IMM-uri.

3.16. Mai ales pentru IMM-uri – în special cele mici –, trebuie depuse toate eforturile pentru a face și/sau a menține ușor accesibilă și atractivă finanțarea bancară, atât locală, cât și transfrontalieră ⁽²⁶⁾. De asemenea, ar trebui încurajate și consolidate posibilitățile de finanțare alternativă pentru IMM-uri. Propunerile privind securitizarea (securitizările STS) cu privire la care CESE s-a pronunțat anterior în manieră pozitivă ⁽²⁷⁾ reprezintă, fără îndoială, un pas în direcția cea bună, însă lucrurile nu trebuie să se oprească aici. Dezvoltarea unei piețe secundare pentru creditele neperformante (acțiunea prioritară 4) și un regim pentru obligațiunile garantate pot juca și ele un rol de prim-plan, la fel ca și promovarea instrumentelor de politică disponibile pentru IMM-uri.

4. Observații și comentarii specifice

4.1. Fără a fi exhaustive, în continuare sunt prezentate o serie de observații și comentarii cu privire la unele acțiuni prioritare anunțate în documentul Comisiei ⁽²⁸⁾, care au atras atenția Comitetului.

⁽²³⁾ A se vedea anexa la Comunicarea Comisiei COM(2017) 292 final.

⁽²⁴⁾ În timpul seminarului la nivel înalt EUROFI din 2017, din Malta (5, 6 și 7 aprilie 2017), au fost organizate diverse sondaje în rândul participanților. Una din întrebări a fost următoarea: „How may the CMU be significantly accelerated?” (Ce se poate face pentru a accelera în mod semnificativ realizarea UPC?). Pentru 37 % dintre respondenți, răspunsul a fost „focusing on a few key priorities” (concentrarea pe câteva priorități-cheie), 29 % au optat pentru „building political momentum for lifting domestic barriers” (crearea unui impuls politic pentru eliminarea obstacolelor naționale). 12 % dintre respondenți au răspuns „building one financial hub in the EU27” (crearea unui centru financiar în UE-27) și același procent de respondenți au răspuns „not possible to significantly accelerate CMU” (nu este posibil să se accelereze în mod semnificativ crearea UPC). Preferințele de pe locul al patrulea, respectiv al cincilea, au fost „increasing supervisory convergence” (creșterea convergenței în materie de supraveghere) (8 %) și „further adapting banking regulation to EU Financial market specificities” (adaptarea în mai mare măsură a reglementării bancare la specificul pieței financiare din UE) (3 %).

O altă întrebare a fost: „What are the two key priorities in EU27 for achieving CMU objectives?” (Care sunt cele două priorități-cheie în UE-27 pentru realizarea obiectivelor UPC?). Acestea au fost cele mai importante trei răspunsuri: „improving the consistency of insolvency and securities laws” (îmbunătățirea coerenței legislației în materie de insolvență și valori mobiliare) (21 %), „developing equity financing” (dezvoltarea finanțării prin capitaluri proprii) (16 %) și „being successful with the short term priorities (securitization, prospectus,...) [obținerea de succese în ce privește prioritățile pe termen scurt (securitizarea, prospectul etc.)] (15 %). Cu privire la seminarul la nivel înalt EUROFI (și printre altele, rezultatele sondajelor), a se vedea https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2017/html/sp170406_2.en.html.

⁽²⁵⁾ JO C 133, 14.4.2016, p. 17, punctul 1.6.

⁽²⁶⁾ Situația diferă de la un stat membru la altul.

⁽²⁷⁾ JO C 82, 3.3.2016, p. 1.

⁽²⁸⁾ Și în măsura în care nu fac obiectul unor observații în altă parte în acest aviz.

4.2. Comitetul salută cu entuziasm faptul că supravegherea va ocupa un loc central în cadrul eforturilor de a edifica uniunea piețelor de capital (acțiunea prioritară 1) și speră că se va acorda o atenție specială acestui aspect. Supravegherea la nivel european joacă un rol crucial atât în ceea ce privește securitatea și stabilitatea sistemului financiar și economic, cât și pentru realizarea integrării dorite a piețelor și eliminarea inegalităților și a altor obstacole de pe piața unică, indiferent de natura lor.

4.3. Dorința de a susține o mai mare proporționalitate în cadrul normelor privind ofertele publice inițiale și firmele de investiții (acțiunea prioritară 2) este demnă de luat în considerare și desigur că merită atenție, însă, în același timp, trebuie să se acorde o atenție permanentă intereselor și protecției micilor deponenți și investitori.

4.4. Este total justificată importanța consolidării rolului de frunte al UE pentru investițiile sustenabile (acțiunea prioritară 6). Este, fără îndoială, important ca Europa să joace un rol de lider în ceea ce privește creșterea „bună” și sustenabilă. Trebuie să prevaleze o abordare calitativă. Este, de asemenea, important ca deponenților și investitorilor să li se pună la dispoziție informații relevante, de exemplu, pe o perioadă suficient de lungă. De exemplu, în ce privește impactul unei investiții, nu se păstrează date pe perioade mai lungi de 3 ani. Ar fi necesar să se analizeze dacă această perioadă nu ar trebui prelungită.

4.5. În plus, CESE sprijină punctul de vedere al CE ⁽²⁹⁾, conform căruia capitalul privat, finanțarea FEIS și alte fonduri ale UE ar trebui să fie combinate în mod eficient, pentru a direcționa investițiile către acele IMM-uri care prezintă externalități sociale și legate de mediu pozitive, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU (ODD) și, în special, a obiectivelor recentului pilon european al drepturilor sociale.

Bruxelles, 19 octombrie 2017.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Georges DASSIS

⁽²⁹⁾ COM(2017) 292 final, punctul 4.5.